

Autobiografisch begrip­pend lezen

Fragment uit 'Het dagboek van een jong meisje' door Anne Frank

Woensdag, 8 juli, 1942

Beste Kitty,

Het lijkt jaren geleden sinds zondagochtend, er is zoveel gebeurd. Het is alsof de hele wereld ineens op zijn kop stond. Maar zoals je kunt zien, Kitty, ben ik nog steeds in leven, en dat is het belangrijkste, zegt vader. Ik ben levend inderdaad, en dat is goed, maar vraag niet waar of hoe. Je begrijpt waarschijnlijk geen woord van wat ik je zeg vandaag, dus ik zal beginnen met je te vertellen wat er zondagmiddag is gebeurd.

Om drie uur ging de deurbel. Ik hoorde het niet want ik zat lui, op het balkon, in de zon te lezen. Even later verscheen Margot heel opgewonden in de keukendeur. 'Vader heeft een oproepbericht van de SS ontvangen', fluisterde ze. "Moeder is weg om meneer van Daan te bezoeken." (de heer van Daan is vader's zakenpartner en een goede vriend). Ik stond versteld; een oproep, iedereen weet wat dat betekent. Visioenen van concentratiekampen en eenzame cellen raasden door mijn hoofd. Hoe konden we vader naar zulke mensen laten gaan? "Natuurlijk gaat hij niet", verklaarde Margot terwijl we in de huiskamer waren. "Moeder is naar meneer van Daan gegaan om te vragen of we morgen kunnen verhuizen naar onze schuilplaats. De van Daan's gaan met ons mee. We zijn met zeven, allemaal samen."

Er was een stilte. We konden niet praten. De gedachte dat vader iemand een bezoek bracht in het Joods Ziekenhuis en totaal niet op de hoogte was van wat er gebeurde, het lange wachten op moeder, de hitte, de spanning - dit alles bracht ons tot stilte. Opeens ging de deurbel weer.

"Doe de deur niet open!" riep Margot uit om me tegen te houden. Maar het was niet nodig, aangezien we moeder en meneer van Daan beneden al hoorden praten en toen kwamen de twee naar binnen en sloten ze de deur achter zich.

Elke keer als de bel ging, moesten Margot of ik op onze tenen naar beneden om te kijken of het vader was, iemand anders lieten we niet binnen. Margot en ik werden uit de kamer gestuurd omdat meneer van Daan met moeder alleen wilde praten.

Toen zij en ik in onze slaapkamer zaten, vertelde Margot me dat de oproep niet voor vader was, maar voor haar. Bij deze tweede schok begon ik te huilen. Margot is zestien - blijkbaar willen ze meisjes van haar leeftijd in hun eentje wegsturen. Maar godzijdank zal ze niet gaan; Moeder had het zelf gezegd, en dat moet vader bedoeld hebben toen hij met me sprak over ons 'onderduiken'.

Verstoppen, waar zouden we ons verstoppen? In de stad? Op het platteland? In een huis? In een hut? Wanneer, waar, hoe...? Dit waren vragen die ik niet mocht stellen, maar ze bleven maar door mijn hoofd spoken. Margot en ik begonnen onze belangrijkste spullen in een schooltas te doen. Het eerste wat ik pakte was dit dagboek, en daarna krulspelden, zakdoeken, schoolboeken, een kam en wat oude brieven. Doordat mijn gedachten in beslag genomen waren door het 'onderduiken', stopte ik de gekste dingen in de tas, maar het spijt me niet. Herinneringen betekenen meer voor mij dan jurken.

Vragen

1. Wanneer is dit bericht geschreven?

2. Wanneer vonden deze gebeurtenissen in het dagboek plaats?

3. Wat had hun vader ontvangen?

4. Wat stelde Anne zich voor toen ze aan de oproep dacht?

5. Wie gaat er mee naar de onderduikplek en hoeveel mensen zijn er dan?

6. Wat deden Margot en Anne elke keer als de bel ging om te zien of het hun vader was?

7. Voor wie, dacht Anne, was de oproep bedoeld?

8. Voor wie was de oproep eigenlijk?

9. Waarom werd ze opgeroepen?

10. Wat stopte Anne in haar schooltas?

Antwoorden

1. Wanneer is dit bericht geschreven?

Anne schreef het bericht op woensdag 8 juli 1942.

2. Wanneer vonden deze gebeurtenissen in het dagboek plaats?

Deze dagboekgebeurtenissen vonden plaats op zondagmiddag.

3. Wat had hun vader ontvangen?

Hij kreeg een oproepbericht van de SS.

4. Wat stelde Anne zich voor toen ze aan de oproep dacht?

Anne kreeg visioenen van concentratiekampen en eenzame cellen als ze aan de oproep dacht.

5. Wie gaat er mee naar de onderduikplek en hoeveel mensen zijn er dan?

De van Daan's gaan met hen mee. Het zullen in totaal zeven mensen zijn.

6. Wat deden Margot en Anne elke keer als de bel ging om te zien of het hun vader was?

Margot en Anne liepen op hun tenen naar beneden, als de bel ging, om te kijken of het hun vader was.

7. Voor wie, dacht Anne, was de oproep bedoeld?

Anne dacht dat haar vader was opgeroepen.

8. Voor wie was de oproep eigenlijk?

De oproep was voor haar zus, Margot.

9. Waarom werd ze opgeroepen?

Margot werd opgeroepen, omdat blijkbaar meisjes van haar leeftijd werden weggestuurd.

10. Wat stopte Anne in haar schooltas?

Anne pakte haar dagboek, krulspelden, zakdoeken, schoolboeken, een kam en wat oude brieven in.